

Onderwerp

Zienswijze conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Programma Veiligheid
Portefeuillehouder H.M.F. Bruls

Collegebesluit 12 mei 2026
Behandeldatum Raad
Status Openbaar

Samenvatting

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de conceptjaarrekening 2025, het bestemmingsresultaat en de ontwerpbegroting 2027 van de VRGZ, en de meerjarenraming voor kennisgeving aan te nemen. Daarbij worden aandachtspunten meegegeven via een zienswijze richting het bestuur van de VRGZ.

De VRGZ staat onder toenemende financiële druk door stijgende kosten en groeiende opgaven, wat leidt tot een forse stijging van de gemeentelijke bijdrage. Tegelijk worden incidentele tekorten opgevangen met reserves, terwijl structurele oplossingen nodig zijn.

Daarnaast wordt voorgesteld een risico op te nemen in het gemeentelijk weerstandsvermogen, omdat de risico's van de VRGZ hoger zijn dan de beschikbare reserves.

Voorstel

1. De zienswijze over voorliggende conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen, waarin wij het volgende voorstellen:
 - a. In te stemmen met de conceptjaarrekening 2025;
 - b. In te stemmen met het resultaatbestemmingsvoorstel;
 - c. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2027;
 - d. De meerjarenraming 2028-2030 ter kennisgeving aan te nemen;
 - e. Aandachtspunten mee te geven.
2. De brief aan het Dagelijks Bestuur van de GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met de zienswijzen vast te stellen.
3. In de paragraaf weerstandsvermogen van de gemeente Nijmegen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's (€ 5.012.000) de algemene reserve (€ 1.069.000) overschrijden. Naar rato voor deelname van de gemeente Nijmegen is dit € 1.390.302.

Aanleiding

De gemeente Nijmegen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). De VRGZ is een organisatie voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten. Op 31 maart 2026 heeft het Dagelijks Bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 aangeboden. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om voor 15 juni 2026 een zienswijze in te dienen. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en is mede

gebaseerd op het adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in de Regio Nijmegen.

Relevante besluitgeschiedenis

Op 5 juni 2024 heeft de raad haar zienswijze gegeven op en ingestemd met de begroting van 2025. Middels de 1e en 2e voortgangsmontor is de raad tussentijds geïnformeerd over de uitvoering van de begroting 2025.

Op 4 februari 2026 heeft de gemeenteraad haar zienswijze gegeven op de Kaderbrief 2026, waarbij extra aandacht werd gevraagd voor:

- a. Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD Gelderland-Zuid
- b. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
- c. Bestuurlijke en wettelijke kaders
- d. Financiële ontwikkelingen en reserves
- e. Methodiek indexering

Beoogde impact: kaderstelling

De VRGZ levert een essentiële bijdrage aan de veiligheid van de inwoners in de regio Gelderland-Zuid. De financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn grotendeels bepalend voor het in stand houden van een professionele organisatie die tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten bijdraagt aan een veilige leefomgeving. De raad heeft de mogelijkheid om richting te geven aan de financiële en beleidsmatige kaders door het inbrengen van een zienswijze.

Met het geven van de zienswijze dragen we bij aan de volgende ambities, doelen en activiteiten uit de doelenboom:

Ambitie 3: We zijn een stad waarin de openbare orde en fysieke veiligheid zijn geborgd. Veiligheidsmaatregelen zijn altijd redelijk, billijk en evenwichtig.

Doel 3: We voorkomen en gaan branden, ongevallen, rampen, crises en sociale en fysieke gevolgen die daarmee samenhangen tegen.

Activiteit: We controleren, werken samen met en leveren een bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met het oog op het voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Argumenten

1.1. *De jaarrekening geeft een transparant en betrouwbaar beeld van prestaties en financiën.*

De VRGZ legt verantwoording af over de uitvoering van haar taken en de inzet van middelen. De realisatie sluit grotendeels aan bij de begroting, wat duidt op beheerste bedrijfsvoering.

De VRGZ sluit 2025 af met een positief resultaat van € 182.000. Dit is het resultaat van:

- Een negatief resultaat bij C&R (- € 158.000);
- Een positief resultaat bij RAV (+ € 340.000).

1.2. *Instemming met het resultaatbestemmingsvoorstel is passend binnen de financiële kaders.*

De voorgestelde verwerking van het resultaat sluit aan bij de afgesproken systematiek

en zorgt voor een correcte en ordelijke afronding van het boekjaar.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

- Het negatieve resultaat bij C&R (- € 158.000) te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding.
- Het positieve resultaat van het programma RAV (+ € 340.000) toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten.

1.3. Inzet van reserves voorkomt directe extra lasten voor gemeenten.

Door het aanspreken van de algemene reserve worden incidentele tekorten opgevangen zonder dat dit direct leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Dit past goed bij de functie van reserves als buffer.

1.4. De ontwerpbegroting 2027 sluit aan bij toenemende en complexe veiligheidsopgaven.

Ontwikkelingen zoals geopolitieke spanningen, digitalisering en klimaatverandering vragen om een goed toegeruste veiligheidsregio. De begroting biedt hiervoor het noodzakelijke kader.

1.5. De meerjarenraming geeft inzicht in financiële trends en toekomstige ontwikkelingen.

De meerjarenraming maakt zichtbaar hoe lasten en bijdragen zich ontwikkelen en ondersteunt gemeenten bij hun eigen begrotings- en beleidsvorming.

1.6. De definitieve accountantsverklaring is nog niet aangeleverd.

Bij het schrijven van dit rapport is er nog geen controleverklaring beschikbaar gesteld. De controleverklaring van de accountant wordt opgenomen in de definitieve versie van de jaarstukken. De adviesfunctie heeft de bevindingen van de accountant daardoor niet kunnen meenemen in het opstellen van dit adviesrapport. De VRGZ heeft aangegeven dat medio mei een goedkeurende accountantsverklaring wordt verwacht.

1.7. Het voorstel sluit aan bij het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

De adviesfunctie adviseert in te stemmen met de resultaatbestemming en aandacht te vragen voor de uitvoerbaarheid van de ambities en begroting. Het voorliggende voorstel volgt deze lijn.

2.1. Met de zienswijze kan de raad richting geven aan de ontwikkeling van de VRGZ.

De zienswijze biedt de mogelijkheid om aandacht te vragen voor financiële houdbaarheid, prioritering en nieuwe opgaven. Daarmee wordt de kaderstellende rol van de raad versterkt.

3.1. De vermogenspositie en risicodruk vragen aandacht.

De benodigde risicocapaciteit overstijgt de beschikbare algemene reserve, waardoor gemeenten mogelijke risico's moeten opnemen in hun eigen weerstandsvermogen.

Kanttekeningen

1.1. De structurele financiële druk binnen de VRGZ blijft aanwezig.

Hoewel het resultaat over 2025 positief is, is dit mede het gevolg van incidentele factoren. De onderliggende structurele spanning tussen opgaven en middelen blijft

bestaan.

1.2. Incidentele oplossingen bieden geen structurele oplossing voor tekorten.

Het inzetten van reserves en resultaatbestemming biedt tijdelijk verlichting, maar lost de structurele financiële uitdagingen niet op. Dit vraagt om blijvende aandacht en mogelijk toekomstige keuzes.

1.3. Het weerstandsvermogen van de VRGZ kan onder druk komen te staan.

Herhaalde inzet van reserves kan de financiële robuustheid van de organisatie verminderen en daarmee de weerbaarheid tegen toekomstige risico's beperken.

1.4. De balans tussen opgaven en beschikbare middelen staat onder druk.

Toenemende veiligheidsopgaven, prijsstijgingen en beperkte compensatie vanuit het Rijk zorgen voor spanning in de begroting. Dit kan leiden tot verdere stijging van de gemeentelijke bijdrage of tot noodzakelijke prioritering.

1.5. Er is sprake van onzekerheid in de meerjarenontwikkeling.

Externe factoren zoals rijksbeleid, loon- en prijsontwikkelingen en nieuwe taken maken het financiële perspectief minder voorspelbaar.

2.1. De invloed van de zienswijze is indirect.

De zienswijze wordt betrokken bij de besluitvorming maar is niet bindend. De uiteindelijke afweging vindt plaats binnen het Algemeen Bestuur van de VRGZ.

Fatale termijn

De zienswijze dient voor 15 juni 2026 kenbaar te worden gemaakt aan het Dagelijks bestuur van de VRGZ.

Gesprek met de stad

- Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft op 31 maart 2026 de gemeenteraad de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 aangeboden.
- Op 11 mei 2026 is er een Regionale Radenbijeenkomst geweest waarin een toelichting is gegeven op de Planning en Control (P&C) stukken.

Financiën

Conceptjaarrekening 2025

De gemeentelijke bijdrage van Nijmegen bedroeg € 17.904.515. Deze bijdrage is conform begroting gerealiseerd. Voor zover het de jaarrekening betreft, zijn er geen gevolgen voor de gemeente Nijmegen.

Ontwerpbegroting 2027

De financiële gevolgen voor de gemeente Nijmegen op de begroting zien er als volgt uit:

	VRGZ	Gemeente Nijmegen
2026	€ 53.945.518	€ 18.738.865
2027	€ 59.225.946	€ 20.881.022

Raadsvoorstel

De gemeentelijke bijdrage stijgt in 2027 in totaal met € 5.280.000. Voor Nijmegen betekent dit een stijging van € 2.142.157. Deze stijging wordt veroorzaakt door de nieuwe kostenverdeelstelsystematiek (€ 280.460 verhoging voor Nijmegen) en onderstaande componenten.

Omschrijving	Autonome Ontwikkeling	Prijsstijging	Beleid	Nijmegen
Casemanager PTSS			€ 60.000	€ 21.154
IV-strategie	€ 2.562.000 ¹			€ 903.273
Vervanging vastgoed		€ 410.000		€ 144.552
Extreme prijsstijgingen		€ 467.000		€ 164.648
Kapitaallasten materiaal		€ 400.000		€ 141.026
Vakbekwaamheid brandweer		€ 400.000		€ 141.026
Licenties automatisering	€ 130.000			€ 45.834
Reguliere indexering	€ 566.000			€ 199.703
Rentelasten		€ 285.000		€ 100.481
Totaal	€ 3.258.000	€ 1.962.000	€ 60.000	

De begroting 2027 laat een negatief saldo van baten en lasten zien van - € 1.946.000. Na toevoeging en onttrekking van reserves bedraagt het geraamd nog steeds een negatief saldo van - € 1.548.000. De meerjarenraming laat in 2028 een licht negatief resultaat (- € 79.000) zien maar vanaf 2029 is het geraamd resultaat meerjarig € 0.

Het begrote incidentele negatieve resultaat in 2027 wordt opgevangen uit de algemene reserve C&R.

Uit het advies van de Adviesfunctie blijkt dat de totale risicocapaciteit hoger is dan de beschikbare reserve, waardoor aanvullende risico's bij gemeenten kunnen ontstaan.

Vervolg

De zienswijze brief inclusief de opmerkingen kan geagendeerd worden op de besluitvormingsronde op 10 juni 2026. Vervolgens zal de brief, voor de gestelde termijn van 15 juni 2026, aan het Dagelijks Bestuur van de VRGZ gezonden worden. Vaststelling vindt plaats in het Algemeen Bestuur op 2 juli 2026.

Bijlagen

- Bijlage 1 Voorlopige zienswijzebrief
- Bijlage 2 Raadsbrief jaarrekening 2025 en begroting 2027
- Bijlage 3 Jaarstukken 2025 VRGZ
- Bijlage 4 Programmabegroting 2027 VRGZ
- Bijlage 5 Infographic jaarrekening
- Bijlage 6 Overzicht reacties gemeenten op kaderbrief 2027
- Bijlage 7 Adviesrapport Adviesfunctie
- Bijlage 8 Controleverklaring jaarrekening VRGZ 2025

¹ Dit betreft zowel een autonome ontwikkeling als een beleidskeuze.